

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **J. N.**, nar. X, bytem X, zastoupeného JUDr. Kateřinou Preiningarovou, advokátkou se sídlem Anny Letenské 34/7, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, IČ 00551023, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2013 čj. MPSV-UM/19158/13/4S-HMP,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného. Tím bylo změněno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 ze dne 23. 7. 2009, čj. 15542/2009/AAF, kterým byl žalobci v souladu s ustanoveními § 4 odst. 1, § 8, § 11, § 13 a § 14 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“) zvýšen od února 2009 příspěvek na péči z dosavadních 2.000,- Kč měsíčně na 4.000,- Kč. Napadeným rozhodnutím bylo uvedené rozhodnutí prvostupňového správního orgánu změněno co do počátku lhůty, od níž se příspěvek na péči zvyšuje a to tak, že zvýšený příspěvek na péči byl žalobci přiznán již od prosince 2008.

Žalobce v úvodu žaloby poznamenává, že napadené rozhodnutí je co do výroku zcela totožné s dřívějším rozhodnutím Magistrátu hl.m. Prahy ze dne 4. 8. 2011, čj. MHMP 877352/2010, proti němuž se již u zdejšího soudu žalobou bránil a to úspěšně, neboť zmíněné rozhodnutí bylo rozsudkem čj. 1Ad 76/2011 - 31 ze dne 25. 4. 2012 zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Napadené rozhodnutí považuje žalobce za nezákonné zejména z důvodu, že jako jeho jediný podklad posloužily v rozporu se zákonem neúplné, nepřesvědčivé, logicky rozporné a

navzájem si odporující posudky posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále také jen „PK MPSV“) čj. 2012/2987-PH ze dne 2. 10. 2012 a čj. 2013/97-UL ze dne 18. 4. 2013, ve znění doplňku čj. 2013/940-UL ze dne 15. 7. 2013, které žalovaný nepodrobil hodnocení z hlediska jejich správnosti. Dle žalobce žalovaný závěry posudků zcela nekriticky převzal a to i přes to, že se v hodnocení některých úkonů soběstačnosti žalobce liší. Žalobce má navíc za to, že v obou zmíněných posudcích zcela absentují podrobná odůvodnění hodnocení míry závislosti žalobce na pomoci jiné osoby ve smyslu ustanovení části druhé hlavy I. zákona o sociálních službách či zdůvodnění, proč žalobce tuto pomoc nepotřebuje.

Žalobce dále namítá, že jím předložené důkazy (zejména zpráva z psychologických vyšetření a zpráva MUDr. J. V. ze dne 22. 5. 2013 navazující na zprávu MUDr. Z. ze dne 11. 4. 2013) byly zcela opomenuty při hodnocení jeho schopnosti zvládat jednotlivé základní životní potřeby, v důsledku čehož posudková komise, která zpracovala druhý z výše uvedených posudků nedospěla k závěrům, jež by odpovídaly skutečným schopnostem žalobce při zvládání základních životních potřeb.

Žalobce upozorňuje na § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, podle kterého je při posuzování stupně závislosti osoby třeba vycházet z doloženého nálezu ošetřujícího lékaře, výsledku sociálního šetření, výsledku funkčních vyšetření a výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Má za to, že v jeho případě nebylo zmíněné ustanovení respektováno a tudíž ani napadené rozhodnutí nelze považovat za souladné se zákonem. V tomto ohledu zmiňuje zejména opomenuté lékařské zprávy a závěry vyplývající z posouzení jeho psychického stavu a dále nálezy ortopedické.

Závěrem žalobce uvádí, že žalovaný, přestože bylo jeho povinností zkoumat v řízení všechny doložené listiny, a nikoliv se řídit pouze a výlučně posudky zpracovanými posudkovými komisemi, vydal napadené rozhodnutí v rozporu se zákonem, když vycházel primárně z posudků, jež však s ohledem na shora uvedené důvody nevyhovují zákonným požadavkům přezkoumatelnosti.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvádí, že s posudkem vyhotoveným PK MPSV v Praze ze dne 2. 10. 2012 vyjádřila právní zástupkyně žalobce nesouhlas již v průběhu správního řízení a pro tyto výhrady byl vyžádán další posudek a to v jiném kraji. Tento doplňující posudek byl vyhotoven dne 18. 4. 2013, respektive dne 15. 7. 2013 (doplňující posudek – pozn. soudu) posudkovou komisí MPSV v Ústí nad Labem. Dle názoru žalovaného v něm byly velmi podrobně a pečlivě vypořádány všechny výhrady žalobce, posudkový náhled na zdravotní postižení byl řádně odůvodněn s podrobným vyhodnocením lékařských zpráv. Proto byly tyto posudky žalovaným vyhodnoceny jako objektivní a přesvědčivé důkazy v řízení a na jejich základě bylo ze strany žalovaného přistoupeno k vydání napadeného rozhodnutí.

Žalovaný uvádí, že při vydání napadeného rozhodnutí vycházel z předpokladu, že posudkovou komisí v předepsaném složení byla řádně shromážděna a zpracována lékařská dokumentace, tj. odborné zprávy týkající se zdravotního postižení žalobce i výsledky sociálních šetření. Žalovaný dodává, že pokud PK MPSV přes pečlivé a podrobné zkoumání všech okolností týkajících se zdravotního stavu žalobce a jeho existence v přirozeném sociálním prostředí vyhodnotila jeho schopnost pečovat o vlastní osobu a soběstačnost, resp. zvládat základní životní potřeby shodně s předchozími posudky, neměl jinou možnost, než výrok svého rozhodnutí opřít o přijatý posudkový závěr.

Žalovaný má za to, že při absenci medicínského vzdělání nemá možnost ovlivňovat složení posudkové komise ani kriticky hodnotit soulad či nesoulad posudkových závěrů s jednotlivými lékařskými nálezy. Dle jeho názoru nelze stejně tak přisvědčit výhradě žalobce na rozdílné hodnocení podobných denních činností při posuzování samostatného zvládání úkonů péče o vlastní osobu a úkonů soběstačnosti. ve smyslu právních předpisů účinných do

31. 12. 2011 a základních životních potřeb ve smyslu předpisů účinných od 1. 1. 2012. Podotýká, že rozdílnost hodnocení jednotlivých aktivit je dána změnou prováděcí vyhlášky zákona o sociálních službách, kdy přestože byla změna posuzování závislosti koncipována jako kontinuální a vyvážená ve vztahu k předchozímu posuzování, nelze při přechodu z jednoho systému na druhý dospět k absolutní shodě. Žalovaný dodává, že v některých případech nové a systémově zakotvené zásady posuzování stupně závislosti mohly vést v důsledku celostních principů ke zpřesnění posuzování a tím k dosažení jiného výsledku posouzení.

Z předloženého spisového materiálu soud zjistil, že žalobce požádal o přiznání příspěvku na péči v červnu 2007 a dne 11. 2. 2009 podal žádost o zvýšení příspěvku na péči, o níž rozhodl v posledním stupni v rámci správního řízení Magistrát hl.m. Prahy rozhodnutím ze dne 4. 8. 2011 čj. MHMP 877352/2010. Jak již žalobce zmínil ve svém vyjádření, bylo již uvedené rozhodnutí předmětem soudního přezkumu u zdejšího soudu, kdy dne 25. 4. 2012 městský soud uvedené rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy zrušil rozsudkem čj. 1 Ad 76/2011 - 31. Soud konstatoval, že PK MPSV v posudku, o nějž se rozhodnutí opíralo, uvedla, že došlo ke zhoršení zdravotního stavu i soběstačnosti účastníka řízení v důsledku zlomené levé pažní kosti, ale v závěru posudku již tato okolnost zmíněna není, a proto nelze posudek považovat za přesvědčivý a úplný. Soudu proto výše zmíněným rozsudkem rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy zrušil.

Žalovaným bylo vzhledem k výše uvedeným skutečnostem v obnoveném řízení provedeno dne 17. 8. 2012 aktuální sociální šetření v bydliště žalobce. Následně byl vyžádán také doplňující posudek s vypořádáním výhrad městského soudu k předchozímu posudku ze dne 19. 5. 2011.

Dne 2. 10. 2012 vyhotovila PK MPSV složená z předsedkyně, odborné lékařky v oboru interna a tajemnice doplňující posudek o zdravotním stavu žalobce. Ten byl stejně jako jeho právní zástupkyně jednání přítomen. S vyhotoveným posudkem, resp. jeho závěry žalobce nesouhlasil, kdy argumentoval neodpovídajícím složením posudkové komise a nepřesvědčivostí posudku a navrhl, aby byl zpracován posudek nový, ve složení z lékařů z jiného kraje a v sestavě odpovídající jeho zdravotnímu stavu.

Žalovaný na základě žalobcových námitek požádal PK MPSV v Ústí nad Labem o nové posouzení zdravotního stavu žalobce. Z oponentního posudku vzešel totožný závěr, jaký učinila PK MPSV v Praze, tedy že žalobce není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat 5 základních životních potřeb (srov. § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách), což opět vedlo k závěru, že jde o osobu závislou ve stupni II (středně těžká závislost) dle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách. Žalobci byla poté dána možnost vyjádřit se dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu k podkladům rozhodnutí, které žalobce využil a dne 23. 5. 2013 zaslal žalovanému písemné vyjádření, ve kterém shrnul námitky, na nichž i přes zhotovení srovnávacího posudku setrval.

Žalovaný proto podal k PK MPSV v Ústí nad Labem žádost o doplňující posouzení stupně závislosti žalobce s důrazem na vypořádání žalobcových připomínek. Doplnění původního posudku bylo zpracováno komisí, do které byla nově přizvána také lékařka z oboru psychiatrie, přičemž i v novém složení komise setrvala na původních závěrech, které podrobněji a šířeji zdůvodnila.

Na základě obou posudků PK MPSV v Praze a Ústí nad Labem včetně jednoho doplnění, konečně žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.

Podmínky nároku na příspěvek na péči stanoví část druhá, hlava I. § 7 zákona o sociálních službách. Podle odst. 1 téhož ustanovení se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle citovaného zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle § 7 odst. 2 zmíněného zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8.

Podle § 9 odst. 1 uvedeného zákona se s účinností od 1. 1. 2012 při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat deset základních životních potřeb taxativně vyjmenovaných pod písmeny a) až j). Jde konkrétně o mobilitu, orientaci, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat vyjmenované základní životní potřeby se přitom hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 505/2006 Sb.

Stupeň závislosti posuzuje podle § 25 odst. 2 a § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách na základě žádosti správního orgánu prvního stupně příslušný orgán okresní správy sociálního zabezpečení, v odvolacím řízení potom Ministerstvo práce a sociálních věcí, které pro tento účel využívá posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudková komise MPSV při posouzení stupně závislosti zpracovává posudek ve formě kvalifikovaného podkladu pro rozhodnutí, v němž je dokumentován proces pořízení posudku, posudkový závěr a jeho odůvodnění.

Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3. 2. 2010, čj. 3 Ads 77/2009-60, dostupný na www.nssoud.cz), na posudek závislosti osoby na péči je třeba nahlížet jako na kterýkoli jiný důkazní prostředek, neboť se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoli odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezbavuje je to povinnosti hodnotit provedené důkazy ve správním řízení a tudíž i správnost posudků z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, čj. 6 Ads 143/2009-60, dále také rozsudek ze dne 22. 10. 2009, čj. 3 Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz). Jinak řečeno, správní orgán nemůže bez dalšího převzít závěr posudkové komise jako pravdivý, aniž by se úplností a přesvědčivostí jejího posouzení zabýval. Základním předpokladem pro to, aby správní orgán mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je jeho přezkoumatelnost vzhledem k zákonem stanoveným podkladům vymezeným v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách (které platí jak pro posudek v prvoinstančním, tak i v odvolacím řízení). Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nález ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření a výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (srov. rozsudek ze dne 30. 9. 2009, čj. 4 Ads 50/2009-63, dostupný na www.nssoud.cz). K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.

Soud konstatuje, že žalovaný se v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, obrátil na PK MPSV za účelem posouzení stupně závislosti žalobce. Posudková komise MPSV postupovala v souladu s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, když při vypracování posudku vycházela z výsledků sociálního šetření ze dne 17. 8. 2012, ze zdravotní dokumentace žalobce vedené jeho praktickou lékařkou, dále z lékařských nálezů z oblasti kardiologie, klinická psychologie, interna a neurologie a elektromyografie a z výsledků vlastního vyšetření žalobce při jednání PK MPSV. Nad rámec zákonem stanovených povinností si poté žalovaný v důsledku námitek žalobce proti závěrům a složení (namítal podjatost předsedkyně posudkové komise) PK MPSV, vyžádal také oponentní posudek od komise ve zcela odlišném složení a z jiného kraje, jak žádal žalobce. Ze správního spisu soud zjistil, že také v tomto případě vzala PK MPSV v Ústí nad Labem, v potaz veškeré nutné podklady, na jejichž základě dospěla k totožnému závěru, jako komise první. Posudkové komise se shodly na 5 základních životních potřebách, které žalobce není schopen zvládat (mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, osobní aktivity a péče o domácnost), přičemž na uvedeném závěru nic nezměnila ani skutečnost, že druhá posudková komise zpracovávala k samotnému posudku také jeho doplnění za účelem vypořádání námitek žalobce.

Drobnou odchylku soud zjistil při posuzování stupně závislosti dle úpravy účinné do 31. 12. 2011 pro období posouzení od 1. 6. 2007 do 1. 12. 2008. Posudkové komise MPSV se při posouzení dobraly k 15 úkonům v případě prvním a 16 úkonům péče o vlastní osobu a soběstačnosti v případě druhém. Zmíněnou diferenci mezi oběma posudky však nelze hodnotit za natolik podstatnou, aby způsobila nedostatečnou přesvědčivost posudků. V tomto směru soud pouze podotýká, že ani 16 nezvládnutých úkonů by dle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách účinného do 31. 12. 2011 nevedlo ke stanovení stupně závislosti II, což ostatně žalobce ani nenamítal a tento stupeň závislosti byl žalobci přiznán až ode dne 2. 12. 2008, od něhož byl posudkovými komisemi shodně uznán za osobu, jež vyžaduje pomoc nebo dohled při celkem 19 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti.

Žalobce namítá, že žalovaný své rozhodnutí nekriticky vystavěl pouze na závěrech posudkových komisí MPSV, respektive na jejich posudcích, které však považuje za neúplné, nepřesvědčivé, logicky rozporné a navzájem si odporující. Soud této námitce žalobce přisvědčit nemůže.

Z napadeného rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že se v něm žalovaný, stejně jako posudkové komise MPSV ve svých posudcích, všemi odvolacími námitkami zabýval. Jak výsledky sociálního šetření, tak také zdravotní dokumentace žalobce, jsou v posudcích citovány a také závěry obou posudků z nich vycházejí. Nelze tudíž souhlasit s žalobcem, že by zmíněná dokumentace byla v průběhu řízení o přiznání příspěvku na péči ignorována. Posouzení stupně závislosti žalobce pro účely rozhodování o příspěvku na péči vychází z hodnocení všech dostupných podkladů v souladu s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.

Soud má za to, že posuzovaném případě byly posudkovými komisemi objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se zdravotního stavu žalobce významné pro posudkový závěr, že jde o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách ve stupni II (středně těžká závislost), jelikož není z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu schopen zvládat 5 základních životních potřeb.

Soud oba posudky považuje za náležitě odůvodněné a dostatečně přesvědčivé. Z posudků zjistil, že se posudkové komise MPSV ve větší či menší míře vyjádřily ke všem 10 základním životním potřebám, jež nahradily předchozích 36 úkonů posuzovaných dle úpravy účinné do 31. 12. 2011, jimiž se ostatně komise také zabývaly. Jako zvládnuté byly posouzeny základní životní potřeby orientace, komunikace, stravování, výkon fyziologické potřeby a péče o zdraví. Naproti tomu jako nezvládnuté základní životní potřeby mobilita,

oblékání a obouvání, tělesná hygiena, osobní aktivity a péče o domácnost. Poté co druhá posudková komise zasedla v upraveném složení a na žádost žalobce byl přizvána také lékařka z oboru psychiatrie, byly dle soudu vypořádány veškeré relevantní námítky žalobce a žalovaný měl dostatek relevantních podkladů, aby přistoupil k vydání napadeného rozhodnutí. Druhá posudková komise v doplňujícím posudku objasnila také důvod, proč jsou některé úkony hodnocené dle úpravy zákona o sociálních službách účinné do 31. 12. 2011 jako nezvládnuté, považovány dle úpravy účinné od 1. 1. 2012 za zvládnuté, ač se z laického pohledu mohou jevit podobně či totožně.

Soud uzavírá, že posudky PK MPSV naplňují požadavky úplnosti, přesvědčivosti a celistvosti, které vyplývají z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 23. 9. 2009, čj. 4 Ads 57/2009-53, dostupný na www.nssoud.cz). Vzhledem k tomu, že právě posudky slouží jako stěžejní zákonné podklady pro rozhodnutí správního orgánu a představují těžiště správních řízení ve věci příspěvku na péči, dospěl soud stejně jako žalovaný k závěru, že v řízení bylo prokázáno, že žalobce je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost) podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách.

Městský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že nejsou důvodné a jelikož neshledal ani pochybení ze strany správních orgánů, žalobu jako nedůvodnou zamítl podle 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 5. 8. 2014

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně